

مقاله اصلی

علل قطع درمان، در بیماران مبتلا به سل ریوی استان خراسان

تاریخ دریافت: ۸۷/۲/۲۳ - تاریخ پذیرش: ۸۷/۸/۴

خلاصه

مقدمه

شناسایی عوامل مؤثر بر قطع یا تأخیر درمان در بیماریهای نظیر سل، اهمیت بسیار زیادی داشته، آشنایی با آنها می‌تواند سبب بهبود استراتژی های درمانی و تدوین روش های آموزشی مناسب برای بالا بردن سطح آگاهی افراد مبتلا به این بیماری ها گردد.

روش کار

در این مطالعه گذشته نگر توصیفی، کلیه پرونده های پزشکی مربوط به بیماران مبتلا به سل ریوی که طی سالهای ۱۳۸۲-۱۳۸۴ لغایت ۱۳۸۴ به مرکز بهداشت شماره ۲ شهرستان مشهد مراجعه کرده و تحت درمان ضد سل قرار گرفته بودند، بررسی گردید و متغیرهای سن، جنس، ملیت، پیامد درمان، و علل قطع یا تأخیر درمان استخراج شده و با روشهای آمار توصیفی ارزیابی گردید.

نتایج

تعداد کل بیماران مورد مطالعه ۶۵۹ مورد بود، که از این تعداد ۵۳۴ مورد (۸۱٪) مبتلا به سل ریوی اسمیر مثبت و ۱۲ مورد (۱۹٪)، به سل ریوی اسمیر منفی مبتلا بودند. درمان ضد سل در ۴۳ بیمار مبتلا به سل ریوی اسمیر مثبت، با قطع یا تأخیر مواجه شده بود که علل قطع درمان عبارت بودند از: مرگ بیمار در نتیجه سل (۲۰ بیمار، ۳٪)، هپاتیت دارویی (۱۱ بیمار، ۲٪)، احساس بهبودی (۲ بیمار، ۰٪)، مشکلات شنوایی و سرگیجه (۲ بیمار، ۰٪)، سل مقاوم به چند دارو، (۲ بیمار، ۳٪)، پورپورا (۱ بیمار، ۱٪)، و تشدید نارسایی کلیه (۲ بیمار، ۰٪). ۴۳۸ بیمار (۸۲٪)، بهبود کامل داشتند.

نتیجه گیری

نتایج حاصل از این مطالعه نشان می دهد که هپاتیت ناشی از داروهای ضد سل شایعترین علت قطع و یا تأخیر درمان می باشد. همچنین مطالعه حاضر از تاثیر و کارآیی DOTS، به عنوان روش ارجح درمان، حمایت می کند. تلاش به منظور افزایش آگاهی بیماران در مورد ماهیت بیماری سل و چگونگی درمان آن در ابتدای شروع درمان، و نیز در فواصل منظم طی درمان، می تواند به عنوان یک استراتژی مهم در کنترل بیماری و به حداقل رساندن موارد قطع درمان، به کار رود.

کلمات کلیدی: سل ریوی، عوارض، تکمیل درمان، قطع درمان، مرگ و میر

- ^۱ علی اکبر حیدری *
- ^۲ شهرزاد سلیم بخارایی
- ^۳ مریم مجتبوی
- ^۴ سمیرا حیدری

- ۱- دانشیار بیماریهای عفونی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، بیمارستان امام رضا (ع)، مشهد، ایران
- ۲- پژوهش عمومی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، بیمارستان امام رضا (ع)، مشهد، ایران
- ۳- دستیار عفونی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، بیمارستان امام رضا (ع) مشهد، ایران
- ۴- دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

- *مشهد- بیمارستان امام رضا (ع)، گروه بیماریهای عفونی
- تلفن: +۹۸-۵۱۱-۸۵۱۵۰۰۱
- فاکس: +۹۸-۵۱۱-۸۵۱۵۰۰۱

email: heydariaa@mums.ac.ir